

нородни съ независимія Българи, обаче гражданское имъ положеніе, а най паче христіянская вѣра причинили сѧ измежду имъ мързость и ненависть непримиримъ. Непрѣстенно ся сѧ были съ тѣхъ, и византійскій дворъ є искалъ да гы завладѣе. Иъ мѣстоположеніе тѣхно, Стара Планина, защищала гы є, а най паче въ тогдашно врѣмя когда не є было еще изнамѣreno огнянъ прахъ, иушкъ, и тоиъ и всяка тогда позната военна хитрость была є суетна противъ непроходимаѧ съвсѣмъ въ него врѣми Стара Планина; понеже по многій днешни нейни пѣтища въ послѣдная врѣмена сѧ отворени и прокопани 9)

Іустинъ младый ѿ Охридѣ.

Отъ полководцы възпомянувамы славнаго Бѣлизарія.

- (9) За котленскій входъ кой иоси имъ отъ Турци „Демиръ-капу боази,“ входъ на желѣзни врата, приказажъ старцы че иѣкоя си Домна коя є ишла отъ Цариградъ за Търново проправила го е първый пѣтъ за да могѫтъ да минуватъ колія.

Въ Котель ся пѣтъ слѣдная пѣснь Домни.

Зачю си Домна кралица
Отъ Констандинова града
Че с' отхожда царица
Въ Търновъ въ свѣтла трапезицъ
С' девять златны колесницы
Съ сребро и злато пълни
Отъ гдѣ помини пѣтъ отваря
Богати дарове раздава
Отъ Пантаклій подиръ ѹ тръгнijли
Шайтинови девять сънове
Въ гжестъ горж іж приварили
Златы колесницы ѹ възврѣли.
Домна царица имъ ся моляще
Животъ си скѣпъ откупуваше.
Пять стотинъ сѣкиму константинаты
Жълтицы имъ дала стари крѣстаты.

Приказавъ че та Домна принущувала въ Котель единъ вѣчаръ, и подарила домовладыкъ съ драгоцѣнны менгуши, отъ кой единъ, казвѣтъ, че ся е съхранилъ еще до врѣмени Божила чорбаджи въ Котель прѣди 50 години. А въ село Тича казвѣтъ, че она е съзидала тогда за споминъ църкви. Близо до Разградъ и днесъ сѫществува мостъ, кого назовавътъ Доминъ мостъ.

Приаква ся че и Чалакавакъ — назоваемый старопланински пѣтъ, кой отводи отъ Адрианополь въ Шуменъ неотколѣ е ирокопанъ отъ турское правительство.